

SIKKERHETSDATBLAD

Spectra Color IMS Opaque Yellow

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	05.10.2009
Kjemikaliets navn	Spectra Color IMS Opaque Yellow
Kjemikaliets bruksområde	Sprekkkontrollmiddel.
Firmanavn	Holger Teknologi as
Postadresse	Liakollvn 1
Postnr.	1259
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	23 16 94 60
Telefaks	22 61 10 30
E-post	oe.thorsen@holger.no
Nødtelefon	Giftinformasjonen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	Xn, F; R11, R20/21/22, R68/20/21/22
Farebeskrivelse	HELSE: Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging. Farlig: mulig fare for varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging. SIKKERHET: Meget brannfarlig. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt! MILJØ: Ikke klassifisert som miljøskadelig etter gjeldende regelverk. Må likevel ikke slippes ut i miljøet. Oppbevares utilgjengelig for barn.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Merking/klassifisering	Innhold
Metanol	CAS-nr.: 67-56-1 EC-nr.: 200-659-6	T, F; R11, R23/24/25, R39/23/24/25	1 - 5 %
2-Metoksy-1-metyletylacetat	CAS-nr.: 108-65-6 EC-nr.: 203-603-9	Xi; R10, R36	1 - 5 %
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EC-nr.: 200-578-6	F; R11	50 - 75 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Fullstendig tekst for R-setninger kan sees under pkt. 16.		

4. Førstehjelpstiltak

Dette Sikkerhetsdatablad er utarbeidet i ECO Publisher (ECOonline)

Generelt	Flytt den skadede fra forurensningskilden. Sørg for ro, varme og frisk luft. Fjern tilsølte klær. Gi aldri en bevisstløs person noe å drikke eller spise. Kontakt lege ved vedvarende ubehag.
Innånding	Ved innånding flytt den skadede til frisk luft. Sørg for ro og varme. Hvis personen har sluttet å puste gi kunstig åndedrett. Gi oksygen ved pustevansker. Ta kontakt med lege ved vedvarende ubehag.
Hudkontakt	Vask med såpe og vann. Fjern tilsølte klær og sko. Vask klærne før ny bruk. Ta kontakt med lege ved vedvarende irritasjon eller ubehag. Bruk hudkrem.
Øyekontakt	Skyll under rennende vann i minst 15 minutter, hold øyelokkene åpne. Ta kontakt med lege øyeblikkelig.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING. Hold pasienten i ro. Om tilgjengelig gis 50 gram medisinsk kull utvørt i minst mulig vann. Søk straks lege.
Informasjon til helsepersonell	Symptomatisk behandling. Observeres med henblikk på lungekomplikasjoner.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Vanntåke, alkoholbestandig skum, pulver, CO ₂ .
Uegnet brannslukningsmiddel	Ikke bruk skarp vannstråle ved brannslukning.
Brann- og eksplosjonsfarer	Meget brannfarlig væske. Damper er tyngre enn luft og kan bevege seg over lengre avstander og antennes andre steder. Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt!
Brannslukningsmetoder	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.
Personlig verneutstyr	Ved brann kan det utvikles giftige gasser/damp/røyk (karbonmonoksid). Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha frisklufttilført åndedrettsvern og egnet verneutrustning.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding og kontakt med hud og øyne. Fjern alle tennkilder. Unngå statisk elektrisitet. Røyking forbudt. Hold uvedkommende vekk. Bruk egnede verneklær - se pkt. 8. Vær oppmerksom på sklifaren.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Begrens spredningen. Fjern forurenset masse. Unngå utslipp til avløp, jordsmonn og vannveier.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Overføres på en sikker måte til en egnet lukket beholder for avfallshåndtering. Ta hensyn til risikoen for antennelse. Større spill demmes opp for å unngå at stoffet spres eller kommer ut i avløp. Tas opp i egnet beholder som nevnt over.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Meget brannfarlig. Sørg for god ventilasjon. Unngå innånding og kontakt med hud og øyne. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Personlig verneutstyr, se under punkt 8. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Kan danne eksplosive blandinger med luft. Holdes vekk fra antenneskilder! Ta hensyn til statisk elektrisitet. Bruk eksplosjonsbeskyttet elutrustning.
Oppbevaring	Oppbevares i eget godkjent lokale for brannfarlig vare. Oppbevares i kjølig, godt ventilert rom. Holdes tett lukket. Unngå kontakt med enhver form for antenneskilder. Beskyttes mot direkte sollys. Må ikke lagres sammen med oksidasjonsmidler. Oppbevares adskilt fra drikkevarer, næringsmidler og dyrefôr.
Annen informasjon	Produktet kan danne statisk elektrisitet; Jord alltid ved overføring fra beholder. God orden, renhold og fjerning av avfall vil minske risiko for selvantennelse og annen brannfare.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Metanol	CAS-nr.: 67-56-1 EC-nr.: 200-659-6	8 t.: 130 mg/m ³ ;H	2007
2-Metoksy-1-metyletylacetat	CAS-nr.: 108-65-6 EC-nr.: 203-603-9	8 t.: 270 mg/m ³ ; H	2007
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EC-nr.: 200-578-6	8 t.: 950 mg/m ³ 8 t.: 500 ppm	2007

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug kan være nødvendig. Unngå kontakt med hud og øyne. Forurensningen i arbeidsatmosfæren må holdes godt under administrativ norm. Øyespylemuligheter må være tilgjengelig nær arbeidsplassen. Vask hender før spising, røyking, bruk av toalett, og etter endt arbeid. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard.
Åndedrettsvern	Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Gassmaske med kombinasjonsfilter A/P2, eller frisklufttilført åndedrettsvern.
Håndvern	Bruk egnede vernehansker ved fare for hudkontakt. F.eks. vernehansker (iht. standard NS-EN 374) av butyl, Viton, Barriere. Bruk gjerne innerhansker av bomull. Vernehanskene bør skiftes etter 4-5 timers bruk, vrenses og luftes. (Gjennomtrengningstid: > 8 t). Ta kontakt og rådfør med forhandler av verneutstyr.
Øyevern	Bruk egnede vernebriller ved fare for sprut i øynene.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk klær egnet for arbeidssituasjonen (antistatiske).
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Fjern kraftig tilsølte klær straks. Bruk egnet hudkrem.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske
Lukt	Løsemiddel lukt
Farge	Gul
Løselighet i vann	Delvis blandbar.
Relativ tetthet	Verdi: 1,01 g/cm ³
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: -84 °C
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke kjent.
Flammepunkt	Verdi: 13 °C
Selvantennelighet	Verdi: > 200 °C Kommentarer: Tenntemperatur
Damptetthet	Verdi: > 1

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå varme, åpen flamme og oksiderende stoffer.
Materialer som skal unngås	Sterke oksidasjonsmidler.
Farlige spaltningsprodukter	Karbonmonoksid, karbondioksid, giftige forbrenningsprodukter.
Stabilitet	Stabil ved normal lagring og håndtering.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Eksponering av løsningsmiddeldamper i konsentrasjoner som overstiger den administrative norm kan gi irritasjon på slimhinnene og luftveier/lunger og gi
----------	---

	skadelige effekter på nyrer, lever og sentralnervesystemet. Symptomer er bl.a. hukommelses- og konsentrasjonsvansker, unormal tretthet, irritabilitet eller i ekstreme tilfeller bevisstløshet.
Innånding	Farlig ved innånding. Mulig fare for varig helseskade ved innånding. Innånding av gasser/aerosoler kan medføre narkotisk effekter: Svimmelhet, døsighet, kvalme, oppkast, hodepine mm. Damper/ aerosoler irriterer luftveiene.
Hudkontakt	Farlig ved hudkontakt. Mulig fare for varig helseskade ved hudkontakt. Inneholder metanol og 2-metoksy-1-metyletylacetat som kan absorberes gjennom huden og gi liknende symptomer som ved innånding. Gjentatt eller langvarig påvirkning kan forårsake hudirritasjon og hudbetennelse på grunn av produktets avfettende egenskaper.
Øyekontakt	Sprut i øynene vil gi irritasjon og svie.
Svelging	Farlig ved svelging. Mulig fare for varig helseskade ved svelging. Inntak av større mengde kan gi lignende symptom som ved innånding. Aspirasjonsskader ved brekning kan ikke utelukkes. Dødelig dose ren metanol: 50-20 ml.
Kroniske effekter	Gjentatt og langvarig innånding over tid kan resultere i varig løsemiddelskade på sentralnervesystemet og indre organer som lever og nyrer. Farlig: mulig varig skade ved gjentatt eksponering over tid ved innånding, hudkontakt og svelging.
Allergi	Produktet anses ikke å være allergifremkallende.
Kreft	Produktet anses ikke for å være kreftfremkallende.
Reproduksjonsskader	Produktet anses ikke for å være reproduksjonsskadelig.
Arvestoffskader	Produktet anses ikke for å være arvestoffskadelig.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Lav økotoksisitet forventet. Kan være farlig for vannlevende organismer ved utslipp av større mengder.
Mobilitet	Delvis blandbar med vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Løsningsmidlene forventes å være potensielt biologisk nedbrytbare.
Bioakkumulasjonspotensial	Lavt bioakkumuleringspotensiale.
Miljøopplysninger, konklusjon	Produktet er ikke forventet å utgjøre noen stor miljøfare. Unngå likevel utslipp til avløp, jordsmonn og vannveier.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 20 01 13 løsemidler
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Unngå eller minimaliser dannelse av avfall. Avfall samles i tydelig merkede beholdere og leveres til godkjent mottagerstasjon. Koden for farlig avfall nevnt ovenfor (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker. For nærmere informasjon om forsvarlig håndtering, kontakt NORSAS tlf. 40 61 82 00.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	BRANNFARLIG VÆSKE, N.O.S. (inneh. etanol, metanol)
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 1993 Klasse: 3 Fare nr.: 33 Emballasjegruppe: II Varenavn: BRANNFARLIG VÆSKE, N.O.S.

Farlig gods RID	UN-nr.: 1993 Klasse: 3 Emballasjegruppe: II Varenavn: BRANNFARLIG VÆSKE, N.O.S.
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 1993 Klasse: 3 Emballasjegruppe: II EmS: F-E, S-E Varenavn: FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.
Farlig gods ICAO/IATA	Status: Ja UN-nr.: 1993 Klasse: 3 Emballasjegruppe: II Varenavn: FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Sammensetning på merkeetiketten	Metanol: 1 - 5 %
R-setninger	R11 Meget brannfarlig. R20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging R68/20/21/22 Farlig: mulig fare for varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S9 Oppbevares på et godt ventilert sted. S16 Holdes vekk fra antenneskilder - Røyking forbudt. S29 Må ikke tømmes i kloakkavløp. S36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm. S42 Bruk egnet åndrettsvern ved sprøyting.
Referanser (Lover/Forskrifter)	FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (2007). Transport av farlig gods: ADR, RID, IATA, IMDG.
Deklarasjonsnr.	22057

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R10 Brannfarlig. R11 Meget brannfarlig. R20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging R23/24/25 Giftig ved innånding, hudkontakt og svelging. R36 Irriterer øynene. R39/23/24/25 Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging. R68/20/21/22 Farlig: mulig fare for varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på bakgrunn av datablad fra produsent. Databladet er utarbeidet i henhold til gjeldende regelverk. Alfheim Kjemikalie Consult er ikke ansvarlig for feil eller mangler i opplysninger fra produsent

[Redacted] eller leverandør av produktet. Leverandør/importør i seksjon 1 i databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold.

Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad [Redacted] Holger Teknologi as